

ПЕРЕВАГИ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

доц. Рубанов П. М., студентка гр.Ф-81 Левченко Г. М.

Багато підприємств різних галузей через нестачу обігових коштів та неможливість отримання довгострокового банківського кредиту за сучасних економічних умов не в змозі придбати нове обладнання, на яке потрібно витратити чималу кількість грошових засобів та яке б ефективно можна було використовувати у виробництві.

Як свідчить досвід економічно розвинених країн, лізинг – це один із найбільш зручних, дієвих та ефективних методів залучення матеріальних об'єктів, модернізації, реконструкції та оновлення основних фондів підприємств.

Лізинг може стати для малих підприємств України засобом модернізації обладнання, оскільки такі підприємства часто не можуть залучити необхідний для розвитку обсяг банківського кредиту через відсутність достатньої кількості заставного майна, яке б задовольняло вимоги комерційного банку до кредитоспроможності. До того ж лізинг є потенційно більш дешевшим методом придбання майна, у порівнянні з взяттям грошей на його купівлю у довгостроковий кредит.

Лізинг – це особливий вид підприємницької діяльності, що передбачає три форми організаційно-економічних відносин: орендні, кредитні та торговельні. Класична схема його здійснення, згідно закону України «Про лізинг», передбачає трьох основних суб'єктів лізингових відносин: виробника обладнання, лізингодавця та лізингоотримувача.

Саме тому доцільно виокремлювати переваги та можливі недоліки лізингу окремо для кожного суб'єкта лізингових відносин. Так, для виробника обладнання перевага лізингу полягає у збереженні стабільних обсягів продажу продукції в умовах економічної нестабільності, розширенні потенційного кола користувачів своєї продукції, вихід на високо конкурентні ринки інших країн, отриманні негайної оплати за продукцію.

Лізингодавець вбачає переваги лізингу в належності права власності на об'єкт лізингу, що мінімізує ризики, у використанні податкових пільг, забезпеченні необхідного рівня прибутковості на вкладений капітал за більш низького ризику завдяки захисту від неплатоспроможності клієнта.

Для лізингоодержувача потенційні переваги лізингу можуть проявлятися у наступному: можливість гнучких виплат, доступність лізингових послуг для нового підприємства, можливість прискореної амортизації обладнання, економія обігових коштів, наявність податкових пільг, можливість удосконалення технології виробництва, зменшення обсягів податку на майно підприємства, здійснення лізингових платежів з виручки, отриманої від експлуатації машин та віднесення лізингові платежі до витрат виробництва, можливе використання нової, дорогої техніки без значних витрат, 100% кредитування, зменшення ризику морального та фізичного старіння об'єкта, позабалансовий облік лізингового майна, відсутність проблем, пов'язаних із гарантією або заставою та доступність лізингу малим і середнім підприємствам, можливість придбання об'єкту лізингу за залишковою вартістю, зменшення втрат через володіння застарілою технікою тощо.

Незважаючи на існування значних переваг використання лізингових операцій, можлива наявність і суттєвих недоліків. Зокрема, через те, що учасників лізингової угоди більше, ніж при купівлі майна за рахунок позики, лізингові операції мають більш складну організацію; підготовка фінансової лізингової угоди може потребувати більше часу, ніж підготовка контракту на купівлю; процедура укладання угоди лізингу потребує обліку у Національній комісії з регулювання ринків фінансових послуг. У разі виникнення необхідності модернізувати обладнання через вплив науково-технічного прогресу і моральне старіння об'єктів лізингу, це не може бути здійснено до завершення лізингової угоди. Крім того, лізингові операції мають специфічні ризики, основними з яких є ризик постачальника; фінансовий ризик; ризик шахрайства; ризик, пов'язаний з залишковою вартістю об'єкта лізингу.

Незважаючи на зазначені недоліки, дані, отримані за результатами досліджень, проведених Асоціацією «Українське Об'єднання Лізингодавців», свідчать, що лізинг в Україні у 2011 році почав розвиватися швидше. Найбільшим попитом серед предметів лізингу у 2011 році користувався транспорт (50,1%), сільськогосподарська техніка (14,7%) та комп'ютерна техніка (5,7%). Такий розподіл пояснюється найбільш швидкими темпами морального старіння комп'ютерної техніки, жорсткими вимогами до регулярного оновлення автотранспортного парку перевізників та вигідністю сезонного залучення сільськогосподарської техніки в умовах низької кредитоспроможності сільгоспвиробників.

Більш стрімкому розвитку лізингових послуг в Україні може сприяти використання зарубіжного досвіду. Так, у розвинених країнах стимулюється розвиток лізингу за рахунок зниження податкових платежів, що позитивно впливає на зменшення розмірів платежів за оренду засобів праці порівняно зі ставками за банківськими кредитами.

Враховуючи той факт, що лізинг не потребує негайної оплати всієї вартості об'єкта, що передається в лізинг, його можна розглядати як одну з найперспективніших форм інвестування, яка здатна значно прискорити процес оновлення виробництва, модернізацію виробничих потужностей та створення нових робочих місць.